

Nežinomas Stebukladaris

Be galo aš mėgstu kapines. Juk tai geriausia susikaupimo vieta. Kapinėse tuojau kyla mintys apie šio gyvenimo menkystę, nepastovumą ir nenoromis lūpos pradeda kalbėti maldos žodžius už mirusius ir už tuos, kurie ruošiasi mirti.

Kur tik patenku aš į naują vietą, visuomet einu aplankyti kapines. Kapų parašai man pasako visą tos apylinkės istoriją, apie mirusius ir gyvus žmones, ir duoda ramią valandėlę pailsėti.

Ivykis, apie kurį aš noriu papasakoti buvo K. mieste, kurį aš atsitiktinai aplankiau. Aplankiau gražią ir didelę bažnyčią. Netoli nuo bažnyčios ir kartu prie pat miesto yra dvejios kapinės. Vienos senos, su senais ir pakrypusiais kryžiais, su griuvančia storų mūro sienų koplyčia. Kitos kapinės atrodo dar naujos, gražiai sutvarkytos. Senose kapinėse yra savotiškas paminklas, kuris patraukia kiekvieno praeivio akį. Lyg tai savotiška koplytėlė. Toje be sienų koplytėlėje yra senas akmeninis kryžius, prie kurio nuolat dega dvi žvakės.

Aš priėjau arčiau ir norėjau sužinoti, kieno čia būtų paminklas. Pirmiausia pastebėjau prie paminklo besimeldžiančią moteriškę. Ji buvo paskendusį karštoje maldoje ir į mane nekreipė jokio dėmesio.

Aš apžiūrėjau paminklą, bet iš pirmo žvilgsnio nepastebėjau jokio parašo. Moteris vis meldėsi. Ji rankoje turėjo žvakę, kuri jau nuo šilumos buvo pradėjusi linkti. Paminklas buvo senas, galėjo turėti daugiau kaip šimtą metų, o moters veidas buvo dar gana jaunas. Man buvo įdomu, kodėl šita moteris meldžiasi čia, senose kapinėse, prie šito kapo. Šitą mano smalsumą dar labiau pažadino, kada moteris, pabaigusi maldas, uždegė rankoje laikytą žvakę ir pastatė šalia jau degusių žvakių. Ten buvo prilašėję daug vaško, kas rodė, kad čia jau daug sudegė žvakių. Uždegusi žvakę, moteris pasisėmė žiupsnelį smėlio nuo to kapo, įsipylė nosinės kamputin ir jau kilo eiti. O aš vis dar negalėjau sužinoti kieno čia toks kapas.

Buvo jau pavakarys, aplinkui, žmonių nesimatė ir aš pradėjau gailėtis, kad nesužinosiu, kas čia yra palaidota. Man beliko tik paklausti šitą moterį. Kada ji jau rengėsi eiti, aš užkalbinau:

— Pasakykit man, ponია, kieno čia kapas? — paklausiau aš jos.

— Stebuklingas čia kapas, pone, — atsake moteris, kurios veide spindėjo džiaugsmas ir pasiryžimas. — Prie šito kapo jau daug žmonių gavo malonių. Ir aš atėjau padėkoti taip pat už malones...

Ji ėmė pasakoti nesustodama, o aš nenorėjau pertraukti jos kalbos.

... — Mat, apdovanoja Dievas kai ką malonėmis, kad numirę gali daryti stebuklus. Tai ir meldžia žmonės tų stebuklų. Aš toli išgirdau apie šitą šventąjį. Kelios mylios nuo čia. O mano vienintelis vaikas gulėjo jau mirties patale ir blaškėsi be

Pranciškono Tėvo Pabrėžos kapas

jokios vilties. Pirkom vaistus po vaistų, bet kaip negelbėjo taip negelbėjo. Visai jau buvome nusiminę ir beprašėm tik vieną Dievą pasigailėti. Jis tik vienas gali mums duoti to, ko prašom. Bet per užtarymą šventųjų Dievas ir mūsų maldų geriau išklauso. Taigi apie šito vienuolio kapą žmonės jau senai kalba. Daug žmonių, sako, jis yra iš vargo ir ligų išgelbėjęs. Taigi aš ir puoliau melsti jo užtarymo. Pažadėjau pėsčia ateiti ir žvakę uždegti ant jo kapo. Meldžiausi ištisą naktį klūpodama prie ligonio lovos. Ak, jau ašaromis nulaisčiau visa, kad tik išklaustų mano maldos. Ir kaip netikėtas buvo mano džiaugsmas. Ryto jau ligonis pagerėjo. Nebe taip blaškėsi ir karštis nupulė, o nespėjo praeiti ir kelatas dienu, kaip jis ir visai pasveiko. Visus vaistus išmečiau per langą ir tik vieną pažadą nešiojau širdyje, kad galėčiau greičiau aš jį ištesėti. Labai dažnai Dievas greičiau išklauso mūsų prašymus, negu mes išpildome savo pažadus. Aš tiek džiaugiausi šito šventojo pa-

gelba, kad nebeatidėliojau savo pažado. Ir štai prie pirmos progos atskubėjau aš prie šito palaiminto kapo padėkoti.

Ir ji lyg jau norėjo eiti. Aš galvojau, nejaugi man ir neteks sužinoti kieno čia kapas. Ir vėl aš ją paklausiau:

— Tai kas gi čia, ponija, palaidotas?

— Vienuolis, — atsakė greitai moteriškė, — šventas vienuolis. Labai senai, va, jis gyvenęs šitame vienuolyne. Žmonės pasakoja, kad buvęs labai mokytas ir dievobaimingas. Už jo gerumą ir pamaldumą, mat, Dievas ir apdovanojo, kad po mirties stebuklai darosi.

— O kaip jis vadinosi? — paklausiau.

— To tai tamstai negalėsiu pasakyti, kažkoks Pa... Pa..., bet jau pamiršau.

Ir ji nuskubėjo, nes sakė namo dar tolimas kelias esąs. Aš sužinojau šito kapo reikšmę, bet kas čia toks nežinomas stebukladaris, negalėjau sužinoti. Likęs vienas aš ėmiau dar atidžiau apžiūrinėti paminklą. Ir tik pagaliau, akmeninėj lentoje suradau visą paslaptį: tai buvo palaidotas vienuolis pranciškonas tėvas Pabrėža.

Šitą vardą aš jau buvau girdėjęs kaip mokslininko, bet dabar išgirdau ir apie jo šventumą.

Atsiklaupiau ir aš prie to kapo ir nulenčiau galvą su didžiausia pagarba. Kaip geras vis dėlto Dievas yra žmonijai. Jis ne tik atidavė pasauliui vienintelį savo Sūnų, kuris mirė paniekintas ir visų apleistas ant kryžiaus už mūsų nuodėmes, bet dar, kad padėtų žmonijai išganyti savo sielą, Jis daugeliui šventai gyvenusių žmonių, po mirties suteikia galią stebuklus daryti. Kad per jų užtarymą būtų išklaudyti didžiausi žmonių prašymai.

Ir aš nejučiomis pasilenčiau ir pabučiavau šaltą akmenį, kuris savo sunkiu svoriu saugo to garbingojo vienuolio karštą.

Keleivis.

